

Asiatekstinkääntäjien tekijänoikeuskysely

Tekijänoikeuskysely lähetettiin kaikille niille Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton asiatekstinkääntäjien jaoston jäsenille, jotka ovat ilmoittaneet sähköpostiosoitteensa liiton toimistoon. Jaostossa oli tiedusteluajankohtana 1 323 jäsentä ja kysely lähti 1055 jäsenelle, joista 87 palautui joko virheellisen tai toimimattoman sähköpostin takia. Kysely saatiin siis perille 968 jäsenelle, joista 296 vastasi. Vastausaika oli 13.–30.9.2006.

Kyselyssä kartoitettiin yrittäjien/freelancereitten ja työsuhteisten kääntäjien tekijänoikeuksiin liittyviä asioita ja kokemuksia vuosina 2005–2006.

Muutamissa kohdissa vastausprosentti on yli 100. Näin oli kohdissa, joissa oli mahdollista valita useita vastausvaihtoehtoja.

Kääntäjien tekijänoikeusasioita kartoitettiin jaostossa nyt ensimmäisen kerran. Tarkoituksena oli saada ajankohtaista tietoa kääntäjien tekijänoikeuksien nykytilasta, kääntäjien mielipiteistä, kokemuksista ja koulutustoihiveista. Tulokset eivät kata kääntäjien työn koko kirjoa, esimerkiksi valtionhallinnossa ja EU:n eri toimielimissä työskentelevien kääntäjien työn erityispiirteitä ei tällä kertaa kartoitettu. Tulokset antavat kuitenkin hyvän kuvan nykytilanteesta ja niiden pohjalta jaoston on helpompi suunnitella jatkotoimenpiteitä.

Niille, jotka ilmoittivat tarvitsevansa lisätietoja kääntäjän tekijänoikeuksista, on koottu aiheesta alla oleva "ensiapupakkaus". Luetteloon on kerätty mm. linkkejä eri tahojen verkkosivuille ja tiedustelun kattaman ajanjakson kuluessa Kääntäjä-lehdessä aiheesta kirjoitetut artikkelit.

Asiatekstinkäännösten palkkioihin vaikuttavia tekijöitä http://www.sktl.net/fi_infopiste.html

Kankaanpää, Jaakko: Tekijä ei pääse pakoon oikeuksiaan. Pääkirjoitus Kääntäjä–Översättaren-lehdessä 4/06, sivu 2.

Kopiosto <http://www.kopiosto.fi>

Korpela, Jukka: Tekijänoikeus: vastauksia usein esitettyihin kysymyksiin.
<http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/tekoik/>

Opetusministeriön tekijänoikeuksia käsittelevät verkkosivut (sis. myös tekijänoikeusneuvoston lausunnot) <http://www.minedu.fi/OPM/Tekijaenoikeus>

Penttilä, Ari: Get Organized – tietopaketti kääntäjien oikeuksista ja järjestäytymisen eduista. Kääntäjä– Översättaren 8/05, sivu 11.

Penttilä, Ari: Tekijänoikeudet tapetilla. Pääkirjoitus Kääntäjä–Översättaren-lehdessä 9/05, sivu 2.

Päkkilä, Markku: Tekijälle se mikä tekijälle kuuluu? Kääntäjä–Översättaren 4/06, sivut 4–5. Ladattavissa myös liiton verkkosivuilta http://www.sktl.net/fi_ajankohtaista.html.

Sanasto <http://www.sanasto.fi>

Sivill, Kaijamari: Uusi lainauskorvaus tekijänoikeuslakiin. Pääkirjoitus Kääntäjä-Översättaren-lehdessä 8/06, sivu 2.

Susiluoto, Tapio: *Käännös oikeudellisena kokonaisuutena*. Oikeudet ja velvollisuudet. 1997, ISBN-952-90-9082-X.

Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry <http://www.antipiracy.fi>

Tekijänoikeusasetus (574/1995, myöhemmin tehtyine muutoksineen)
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1995/19950574>

Tekijänoikeuslaki (404/1961, myöhemmin tehtyine muutoksineen)
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404>

Kiitokset seuraaville: **Ari Penttilä, Esko Meriluoto, Sari Lahti, Helkky Halme, Pirkko Huuskonen, Tellervo Perälä-Brunnsberg.**

Tiina Lähtenmäki
asiatekstinkääntäjien jaoston puheenjohtaja